

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 10. märts 2022
(OR. en)

7030/22
ADD 2

EF 74
ECOFIN 208
SUSTDEV 54
FSC 5
ENV 203
CLIMA 97
TRANS 134
ENER 84
ATO 14
AGRI 82
AGRIFIN 23
AGRIORG 24
DRS 13
CCG 14
DELECT 40

SAATEMÄRKUSED

Saatja:	Euroopa Komisjoni peasekretär, allkirjastanud Martine DEPREZ, direktor
Kättesaamise kuupäev:	10. märts 2022
Saaja:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Euroopa Liidu Nõukogu peasekretär
Komisjoni dok nr:	C(2022) 631 final
Teema:	II LISA järgmise dokumendi juurde: KOMISJONI DELEGEERITUD MÄÄRUS (EL) .../..., millega muudetakse delegeeritud määrust (EL) 2021/2139 seoses teatavate energiasektorite majandustegevusega ja delegeeritud määrust (EL) 2021/2178 seoses sellise majandustegevusega seotud teatava avalikustamisega

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele dokument C(2022) 631 final.

Lisatud: C(2022) 631 final

Brüssel, 9.3.2022
C(2022) 631 final

ANNEX 2

LISA

järgmise dokumendi juurde:

KOMISJONI DELEGEERITUD MÄÄRUS (EL) .../...,

**millega muudetakse delegeeritud määrust (EL) 2021/2139 seoses teatavate
energiasektorite majandustegevusega ja delegeeritud määrust (EL) 2021/2178 seoses
sellise majandustegevusega seotud teatava avalikustamisega**

II LISA

Delegeeritud määruse (EL) 2021/2139 II lisasse lisatakse jaod 4.26, 4.27, 4.28, 4.29, 4.30 ja 4.31:

„4.26. Kõrgtehnoloogia turustamisele eelnevad etapid energia tootmiseks tuumaprotsessidest, kus kütusetsükli jäätmeid tekib minimaalselt

Tegevuse kirjeldus

Liikmesriikide pädevate asutuste poolt vastavalt kohaldatavale riiklikule õigusele litsentsitud selliste uuenduslike elektritootmisrajatiste uurimine, arendamine, tutvustamine ja kasutuselevõtt, mis toodavad energiat tuumaprotsessidest, kus kütusetsükli jäätmeid tekib minimaalselt.

Tegevus on liigitatud NACE koodide M72 ja M72.1 alla vastavalt määrusega (EÜ) nr 1893/2006 kehtestatud majanduse tegevusalade statistilisele klassifikaatorile.

Tehnilised sõelumiskriteeriumid

Oluline panus kliimamuutustega kohanemisse

1. Majandustegevuse käigus on kasutusele võetud füüsilised ja mittefüüsilised lahendused (edaspidi „kohanemislahendused“), mis vähendavad oluliselt selle tegevuse seisukohast kõige olulisemaid füüsilisi kliimariske.
2. Tegevuse seisukohast olulised füüsilised kliimarisid on kindlaks tehtud käesoleva lisa A liites loetletud riskide põhjal, hinnates põhjalikult kliimariske ja haavatavust järgmiste meetodite abil:
 - a) tegevuse kontroll, et teha kindlaks, millised käesoleva lisa A liites loetletud füüsilised kliimarisid võivad mõjutada majandustegevuse tulemuslikkust selle eeldatava kestuse jooksul;
 - b) kui hinnangute kohaselt võib tegevuse suhtes avalduda üks või mitu käesoleva lisa A liites loetletud füüsilist kliimarisiki, siis kliimarisikide ja haavatavuse hindamine, et teha kindlaks majandustegevuse suhtes avalduvate füüsiliste kliimarisikide olulisus;
 - c) selliste kohanemislahenduste hindamine, mis võivad vähendada kindlaks tehtud füüsilist kliimarisiki.

Kliimarisikide ja haavatavuse hindamine on proportsionaalne tegevuse ulatuse ja eeldatava kestusega, nii et:

- a) tegevuse puhul, mille eeldatav kestus on lühem kui 10 aastat, kasutatakse hindamisel vähemalt kõige väiksema sobiva ulatusega kliimaprojektsioone;
- b) kõigi muude tegevuste puhul kasutatakse hindamisel suurima võimaliku üksikasjalikkusega uusimaid kliimaprojektsioone olemasolevate tulevikustsenaariumide¹ puhul, mis on kooskõlas tegevuse eeldatava kestusega, sealhulgas kasutatakse suurte investeeringute puhul vähemalt 10–30 aasta kliimaprojektsioonide stsenaariume.

¹ Tulevikustsenaariumide hulka kuuluvad valitsustevahelise kliimamuutuste rühma kasvuhoonegaaside kontsentratsiooni stsenaariumid RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 ja RCP8.5.

-
3. Kliimaprojektsioonid ja mõjuhindamine põhinevad parimatel tavadel ja olemasolevatel suunistel ning neis võetakse arvesse uusimaid teadusandmeid haavatavuse ja riski analüüsimise kohta ning asjaomaseid meetodeid kooskõlas valitsustevahelise kliimamuutuste rühma viimaste aruannete,² eelretsenseeritud teadusväljaannete ja avatud lähtekoodiga³ või tasuliste mudelitega.
 4. Kasutusele võetud kohanemislahendused:
 - a) ei mõjuta negatiivselt kohanemispingutusi ega teiste inimeste, looduse, kultuuripärandi, varade ja muu majandustegevuse vastupanuvõimet füüsiliste kliimarisikidele;
 - b) on eelistatult looduspõhised lahendused⁴ või tuginevad võimalikult suurel määral sinisele või rohelisele taristule⁵;
 - c) on kooskõlas kohalike, valdkondlike, piirkondlike või riiklike kohanemiskavade ja -strateegiatega;
 - d) neid jälgitakse ja mõõdetakse eelnevalt kindlaks määratud näitajate alusel ning kui neid näitajaid ei saavutata, kaalutakse parandusmeetmete võtmist;
 - e) kui rakendatav lahendus on füüsiline ja hõlmab tegevust, mille tehnilised sõelumiskriteeriumid on täpsustatud käesolevas lisas, vastab lahendus olulise kahju ärahoidmise põhimõtte kohastele tehnilistele sõelumiskriteeriumidele, mis on sellele tegevusele kehtestatud.
 5. Tegevus on kooskõlas normidega, mis on sätestatud Euratomi asutamislepingus ja selle alusel vastu võetud õigusaktides, eelkõige direktiivis 2013/59/Euratom, direktiivis 2009/71/Euratom ja direktiivis 2011/70/Euratom, samuti ELi toimimise lepingu artikli 192 alusel vastu võetud kohaldatavas liidu keskkonnaõiguses, eelkõige direktiivis 2011/92/EL ja direktiivis 2000/60/EÜ.
 6. Tegevus on kooskõlas riiklike õigusaktidega, millega võetakse üle direktiiv 2009/71/Euratom, sealhulgas hinnatakse eelkõige stressitestide abil liidu tuumaelektrijaamade vastupidavust äärmuslikele loodusõnnetustele, kaasa arvatud maavärinatele. Sellest lähtuvalt toimub tegevus selle liikmesriigi territooriumil, kus tuumaseadme käitaja:
 - a) on esitanud tuumaohutuse tõendi, mille ulatus ja üksikasjalikkus peab olema vastavuses tuumaseadmele ja selle asukohale vastava võimaliku ohu ulatuse ja laadiga (direktiivi 2009/71/Euratom artikli 6 punkt b);
-

² Kliimamuutusi käsitlevad hindamisaruanded „Impacts, Adaptation and Vulnerability“, mida avaldab korrapäraselt valitsustevaheline kliimamuutuste rühm (IPCC), ÜRO organ kliimamuutustega seotud teadustulemuste hindamiseks, <https://www.ipcc.ch/reports/>.

³ Näiteks Copernicuse teenused, mida haldab Euroopa Komisjon.

⁴ Looduspõhised lahendused on määratletud kui „loodusest inspireeritud ja looduse toetatud lahendused, mis on kulutõhusad, toovad samal ajal keskkonnaval, sotsiaalset ja majanduslikku kasu ning aitavad suurendada vastupanuvõimet. Sellised lahendused toovad linnadesse, maismaa- ja merealadele rohkem ja mitmekesisemat loodust ning looduslike elemente ja protsesse tänu kohalikele oludele kohandatud, ressursitõhusale ja süsteemsele sekkumisele“. Seega suurendavad looduspõhised lahendused elurikkust ja toetavad mitmesuguste ökosüsteemi teenuste osutamist ([vastuvõtmise kuupäev] versioon: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

⁵ Vt komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Roheline taristu – Euroopa looduskapitali suurendamine“, COM(2013) 249 final.

- b) on võtnud mitmekordse kaitse meetmed, et muu hulgas minimeerida äärmuslike väliste looduslike ohtude ja ettekavatsemata inimtegevusest põhjustatud ohtude mõju (direktiivi 2009/71/Euratom artikli 8b lõike 1 punkt a);
- c) on ellu viinud asjakohase asukoha- ja seadme põhise hindamise, kui asjaomane käitaja taotleb tuumaelektrijaama ehitamise või käitamise luba (direktiivi 2009/71/Euratom artikli 8c punkt a).

Tegevus vastab direktiivi 2009/71/Euratom nõuetele, mida toetavad IAEA ja WENRA uusimad rahvusvahelised suunised, mis aitavad suurendada uute ja olemasolevate tuumaelektrijaamade suutlikkust pidada vastu äärmuslikele looduslikele ohtudele, sealhulgas üleujutustele ja äärmuslikele ilmastikutingimustele.

Olulise kahju ärahoidmise põhimõte

1) Kliimamuutuste leevendamine	Tegevuse otsene kasvuhoonegaaside heide on väiksem kui 270 g CO ₂ e/kWh.
3) Vee ja mereressursside kestlik kasutamine ja kaitse	<p>Tegevus vastab käesoleva lisa B liites sätestatud kriteeriumidele.</p> <p>Veekvaliteedi säilitamise ja veestressi vältimisega seotud keskkonnaseisundi halvenemise riskid tehakse kindlaks ja neid käsitletakse kooskõlas veekasutus- ja kaitsekorralduskavaga, mis on välja töötatud koos asjaomaste sidusrühmadega.</p> <p>Heitsoojuse väljutamisega kaasnevate soojusega seotud kõrvalekallete piiramiseks peavad sisemaa tuumaelektrijaamade käitajad, kes kasutavad vett jõest või järvest võttes ühekordset märgjahutust, kontrollima:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) vastuvõtva mageveekogu maksimaalset temperatuuri pärast segamist ja b) maksimaalset temperatuurierinevust väljajuhitava jahutusvee ja vastuvõtva mageveekogu vahel. <p>Temperatuurikontrolli rakendatakse asjakohasel juhul kooskõlas konkreetsete toimingute puhul kehtivate individuaalsete loatingimustega või ELi õigusraamistikuga kooskõlas olevate läviväärtustega.</p> <p>Tegevus vastab Industry Foundation Classes (IFC) standarditele.</p> <p>Tuumaenergiaga seotud tegevus toimub kooskõlas olmeveele kehtivate nõuetega, mis on sätestatud direktiivis 2000/60/EÜ ja direktiivis 2013/51/Euratom, millega määratakse kindlaks nõuded elanikkonna tervise kaitsmiseks olmevees sisalduvate radioaktiivsete ainete eest.</p>
4) Üleminek ringmajandusele	Kehtestatud on nii mitteradioaktiivsete kui ka radioaktiivsete jäätmete käitlemise kava, millega tagatakse selliste jäätmete maksimaalne korduskasutamine või ringlussevõtt olulusringi lõpus vastavalt

	<p>jäätmehierarhiaale, sealhulgas jäätmekäitluspartneritega sõlmitud lepingute kaudu ning finantsproгноosides või ametlikes projektidokumentides kajastamise kaudu.</p> <p>Käitamise ja dekomisjoneerimise ajal minimeeritakse radioaktiivsete jäätmete kogus ja maksimeeritakse vabasse ringlusse lastavate materjalide kogust vastavalt direktiivile 2011/70/Euratom ning järgides direktiivis 2013/59/Euratom sätestatud kiirguskaitse nõudeid.</p> <p>Kogu dekomisjoneerimistegevuse ning kasutatud tuumkütuse ja radioaktiivsete jäätmete käitlemise piisavaks rahastamiseks on kehtestatud rahastamisskeem kooskõlas direktiiviga 2011/70/Euratom ja soovitusena 2006/851/Euratom.</p> <p>Enne tuumaelektrijaama ehitamist hinnatakse keskkonnamõju vastavalt direktiivile 2011/92/EL. Rakendatakse nõutavaid leevendus- ja kompensatsioonimeetmeid.</p> <p>Selle jao asjakohaseid osi käsitletakse liikmesriikide aruannetes komisjonile vastavalt direktiivi 2011/70/Euratom artikli 14 lõikele 1.</p>
<p>5) Saastuse vältimine ja tõrje</p>	<p>Tegevus vastab käesoleva lisa C liites sätestatud kriteeriumidele. Mitteradioaktiivne heide vastab suurte põletusseadmete jaoks kehtestatud parima võimaliku tehnika (PVT) alastes järeldustes sätestatud heitetasemele, mis on saavutatav parima võimaliku tehnikaga, või on sellest väiksem. Olulist terviklikku keskkonnamõju ei esine.</p> <p>Tuumaelektrijaamade puhul, mille soojusvõimsus on suurem kui 1 MW, kuid mitte nii suur, et saaks kohaldada PVT-järeldusi suurte põletusseadmete jaoks, on heide väiksem kui direktiivi (EL) 2015/2193 II lisa 2. osas sätestatud heite piirväärtused.</p> <p>Radioaktiivne heide õhku, veekogudesse ja maapinnale (pinnasesse) vastab asjakohasel juhul konkreetsete toimingute individuaalsetele loatingimustele ja/või riiklikele läviväärtustele kooskõlas direktiiviga 2013/51/Euratom ja direktiiviga 2013/59/Euratom.</p> <p>Kasutatud tuumkütust ja radioaktiivseid jäätmeid käideldakse ohutult ja vastutustundlikult kooskõlas direktiiviga 2011/70/Euratom ja direktiiviga 2013/59/Euratom.</p> <p>Projekti jaoks on olemas piisav vaheladustamise võimsus, samas on vaheladustamise kestuse minimeerimiseks olemas riiklikud lõppladustuskavad, mis on kooskõlas direktiivi 2011/70/Euratom sättega, milles käsitletakse radioaktiivsete jäätmete ladustamist, sealhulgas pikaajalist ladustamist, ajutise lahendusena, kuid mitte lõppladustamise alternatiivina.</p>
<p>6) Elurikkuse ja ökosüsteemide kaitse ja taastamine</p>	<p>Tegevus vastab käesoleva lisa D liites sätestatud kriteeriumidele.</p> <p>Enne tuumaelektrijaama ehitamist hinnatakse keskkonnamõju vastavalt direktiivile 2011/92/EL. Rakendatakse nõutavaid leevendus- ja</p>

kompensatsioonimeetmeid.

Elurikkuse seisukohast tundlikel aladel (sealhulgas Natura 2000 kaitsealade võrgustik, UNESCO maailmapärandi objektid ja võtmetähtsusega elurikkad alad ning muud kaitsealad) või nende läheduses asuvate ja elurikkuse seisukohast tundlikele aladele tõenäoliselt suurt mõju avaldavate objektide/tegevuskohtade puhul on vajaduse korral ellu viidud asjakohane hindamine ja selle järelduste põhjal rakendatakse vajalikke leevendusmeetmeid.

Need objektid/tegevuskohad ei tohi kahjustada ühegi kaitsealadel esineva elupaiga või liigi kaitsestaatust.

4.27. Uute tuumaelektrijaamade ehitamine ja ohutu käitamine elektri ja/või soojuse, sealhulgas vesiniku tootmiseks parima võimaliku tehnoloogia abil

Tegevuse kirjeldus

Selliste uute tuumaseadmete ehitamine ja ohutu käitamine, mille jaoks liikmesriikide pädevad asutused on vastavalt kohaldatavatele riiklikele õigusaktidele väljastanud 2045. aastaks ehitusloa, et toota elektrit või töödelda soojusenergiat, sealhulgas kaugkütte või selliste tööstuslike protsesside jaoks nagu vesiniku tootmine (uued tuumaseadmed), samuti nende ohutuse suurendamine.

Tegevus on liigitatud NACE koodide D35.11 ja F42.22 alla vastavalt määrusega (EÜ) nr 1893/2006 kehtestatud majanduse tegevusalade statistilisele klassifikaatorile.

Tehnilised sõelumiskriteeriumid

Oluline panus kliimamuutustega kohanemisse

1. Majandustegevuse käigus on kasutusele võetud füüsilised ja mittefüüsilised lahendused (edaspidi „kohanemislahendused“), mis vähendavad oluliselt selle tegevuse seisukohast kõige olulisemaid füüsilisi kliimariske.
2. Tegevuse seisukohast olulised füüsilised kliimarisikid on kindlaks tehtud käesoleva lisa A liites loetletud riskide põhjal, hinnates põhjalikult kliimariske ja haavatavust järgmiste meetodite abil:
 - a) tegevuse kontroll, et teha kindlaks, millised käesoleva lisa A liites loetletud füüsilised kliimarisikid võivad mõjutada majandustegevuse tulemuslikkust selle eeldatava kestuse jooksul;
 - b) kui hinnangute kohaselt võib tegevuse suhtes avalduda üks või mitu käesoleva lisa A liites loetletud füüsilist kliimarisiki, siis kliimarisikide ja haavatavuse hindamine, et teha kindlaks majandustegevuse suhtes avalduvate füüsiliste kliimarisikide olulisus;
 - c) selliste kohanemislahenduste hindamine, mis võivad vähendada kindlaks tehtud füüsilist kliimarisiki.

Kliimarisikide ja haavatavuse hindamine on proportsionaalne tegevuse ulatuse ja eeldatava kestusega, nii et:

- a) tegevuse puhul, mille eeldatav kestus on lühem kui 10 aastat, kasutatakse
-

-
- hindamisel vähemalt kõige väiksema sobiva ulatusega kliimaprojektsioone;
- b) kõigi muude tegevuste puhul kasutatakse hindamisel suurima võimaliku üksikasjalikkusega uusimaid kliimaprojektsioone olemasolevate tulevikustsenaariumide⁶ puhul, mis on kooskõlas tegevuse eeldatava kestusega, sealhulgas kasutatakse suurte investeeringute puhul vähemalt 10–30 aasta kliimaprojektsioonide stsenaariume.
3. Kliimaprojektsioonid ja mõjuhindamine põhinevad parimatel tavadel ja olemasolevatel suunistel ning neis võetakse arvesse uusimaid teadusandmeid haavatavuse ja riski analüüsimise kohta ning asjaomaseid meetodeid kooskõlas valitsustevahelise kliimamuutuste rühma viimaste aruannete,⁷ eelretsenseeritud teadusväljaannete ja avatud lähtekoodiga⁸ või tasuliste mudelitega.
4. Kasutusele võetud kohanemislahendused:
- a) ei mõjuta negatiivselt kohanemispingutusi ega teiste inimeste, looduse, kultuuripärandi, varade ja muu majandustegevuse vastupanuvõimet füüsilistele kliimarisikidele;
- b) on eelistatult looduspõhised lahendused⁹ või tuginevad võimalikult suurel määral sinisele või rohelinele taristule¹⁰;
- c) on kooskõlas kohalike, valdkondlike, piirkondlike või riiklike kohanemiskavade ja -strateegiatega;
- d) neid jälgitakse ja mõõdetakse eelnevalt kindlaks määratud näitajate alusel ning kui neid näitajaid ei saavutata, kaalutakse parandusmeetmete võtmist;
- e) kui rakendatav lahendus on füüsiline ja hõlmab tegevust, mille tehnilised sõelumiskriteeriumid on täpsustatud käesolevas lisas, vastab lahendus olulise kahju ärahoidmise põhimõtte kohastele tehnilistele sõelumiskriteeriumidele, mis on sellele tegevusele kehtestatud.
5. Tegevus on kooskõlas normidega, mis on sätestatud Euratomi asutamislepingus ja selle alusel vastu võetud õigusaktides, eelkõige direktiivis 2013/59/Euratom, direktiivis 2009/71/Euratom ja direktiivis 2011/70/Euratom, samuti ELi toimimise lepingu artikli 192 alusel vastu võetud kohaldatavas liidu keskkonnaõiguses, eelkõige direktiivis 2011/92/EL ja direktiivis 2000/60/EÜ.
-

⁶ Tulevikustsenaariumide hulka kuuluvad valitsustevahelise kliimamuutuste rühma kasvuhoonegaaside kontsentratsiooni stsenaariumid RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 ja RCP8.5.

⁷ Kliimamuutusi käsitlevad hindamisaruanded „Impacts, Adaptation and Vulnerability“, mida avaldab korrapäraselt valitsustevaheline kliimamuutuste rühm (IPCC), ÜRO organ kliimamuutustega seotud teadustulemuste hindamiseks, <https://www.ipcc.ch/reports/>.

⁸ Näiteks Copernicuse teenused, mida haldab Euroopa Komisjon.

⁹ Looduspõhised lahendused on määratletud kui „loodusest inspireeritud ja looduse toetatud lahendused, mis on kulutõhusad, toovad samal ajal keskkonnaval, sotsiaalset ja majanduslikku kasu ning aitavad suurendada vastupanuvõimet. Sellised lahendused toovad linnadesse, maismaa- ja merealadele rohkem ja mitmekesisemat loodust ning looduslike elemente ja protsesse tänu kohalikele oludele kohandatud, ressursitõhusale ja süsteemsele sekkumisele“. Seega suurendavad looduspõhised lahendused elurikkust ja toetavad mitmesuguste ökosüsteemi teenuste osutamist ([vastuvõtmise kuupäev] versioon: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

¹⁰ Vt komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Roheline taristu – Euroopa looduskapitali suurendamine“, COM(2013) 249 final.

6. Tegevus on kooskõlas riiklike õigusaktidega, millega võetakse üle direktiiv 2009/71/Euratom, sealhulgas hinnatakse eelkõige stressitestide abil liidu tuumaelektrijaamade vastupidavust äärmuslikele loodusõnnetustele, kaasa arvatud maavärinatele. Sellest lähtuvalt toimub tegevus selle liikmesriigi territooriumil, kus tuumaseadme käitaja:
- on esitanud tuumaohutuse tõendi, mille ulatus ja üksikasjalikkus peab olema vastavuses tuumaseadmele ja selle asukohale vastava võimaliku ohu ulatuse ja laadiga (direktiivi 2009/71/Euratom artikli 6 punkt b);
 - on võtnud mitmekordse kaitse meetmed, et muu hulgas minimeerida äärmuslike väliste looduslike ohtude ja ettekatsemata inimtegevusest põhjustatud ohtude mõju (direktiivi 2009/71/Euratom artikli 8b lõike 1 punkt a);
 - on ellu viinud asjakohase asukoha- ja seadmepõhise hindamise, kui asjaomane käitaja taotleb tuumaelektrijaama ehitamise või käitamise luba (direktiivi 2009/71/Euratom artikli 8c punkt a).

Tegevus vastab direktiivi 2009/71/Euratom nõuetele, mida toetavad IAEA ja WENRA uusimad rahvusvahelised suunised, mis aitavad suurendada uute ja olemasolevate tuumaelektrijaamade suutlikkust pidada vastu äärmuslikele looduslikele ohtudele, sealhulgas üleujutustele ja äärmuslikele ilmastikutingimustele.

Olulise kahju ärahoidmise põhimõte

1) Kliimamuutuste leevendamine	Tegevuse otsene kasvuhoonegaaside heide on väiksem kui 270 g CO _{2e} /kWh.
3) Vee ja mereressursside kestlik kasutamine ja kaitse	<p>Tegevus vastab käesoleva lisa B liites sätestatud kriteeriumidele.</p> <p>Veekvaliteedi säilitamise ja veestressi vältimisega seotud keskkonnaseisundi halvenemise riskid tehakse kindlaks ja neid käsitletakse kooskõlas veekasutus- ja kaitsekorralduskavaga, mis on välja töötatud koos asjaomaste sidusrühmadega.</p> <p>Heitsoojuse väljutamisega kaasnevate soojusega seotud kõrvalekallete piiramiseks peavad sisemaa tuumaelektrijaamade käitajad, kes kasutavad vett jõest või järvest võttes ühekordset märgjahutust, kontrollima:</p> <ol style="list-style-type: none"> vastuvõtva mageveekogu maksimaalset temperatuuri pärast segamist ja maksimaalset temperatuurierinevust väljajuhitava jahutusvee ja vastuvõtva mageveekogu vahel. <p>Temperatuurikontrolli rakendatakse asjakohasel juhul kooskõlas konkreetsete toimingute puhul kehtivate individuaalsete loatingimustega ja/või ELi õigusraamistikuga kooskõlas olevate läviväärtustega.</p>

	<p>Tegevus vastab Industry Foundation Classes (IFC) standarditele.</p> <p>Tuumaenergiaga seotud tegevus toimub kooskõlas olmeveele kehtivate nõuetega, mis on sätestatud direktiivis 2000/60/EÜ ja direktiivis 2013/51/Euratom, millega määratakse kindlaks nõuded elanikkonna tervise kaitsmiseks olmevees sisalduvate radioaktiivsete ainete eest.</p>
<p>4) Üleminek ringmajandusele</p>	<p>Kehtestatud on nii mitteradioaktiivsete kui ka radioaktiivsete jäätmete käitlemise kava, millega tagatakse selliste jäätmete maksimaalne korduskasutamine või ringlussevõtt olelusringi lõpus vastavalt jäätmehierarhiale, sealhulgas jäätmekäitluspartneritega sõlmitud lepingute kaudu ning finantsprognosisid või ametlikes projektidokumentides kajastamise kaudu.</p> <p>Käitamise ja dekomisjoneerimise ajal minimeeritakse radioaktiivsete jäätmete kogus ja maksimeeritakse vabasse ringluse lastavate materjalide kogust vastavalt direktiivile 2011/70/Euratom ning järgides direktiivis 2013/59/Euratom sätestatud kiirguskaitse nõudeid.</p> <p>Kogu dekomisjoneerimistegevuse ning kasutatud tuumkütuse ja radioaktiivsete jäätmete käitlemise piisavaks rahastamiseks on kehtestatud rahastamisskeem kooskõlas direktiiviga 2011/70/Euratom ja soovitusel 2006/851/Euratom.</p> <p>Enne tuumaelektrijaama ehitamist hinnatakse keskkonnamõju vastavalt direktiivile 2011/92/EL. Rakendatakse nõutavaid leevendus- ja kompensatsioonimeetmeid.</p> <p>Selle jao asjakohaseid osi käsitletakse liikmesriikide aruannetes komisjonile vastavalt direktiivi 2011/70/Euratom artikli 14 lõikele 1.</p>
<p>5) Saastuse vältimine ja tõrje</p>	<p>Tegevus vastab käesoleva lisa C liites sätestatud kriteeriumidele. Mitteradioaktiivne heide vastab suurte põletusseadmete jaoks kehtestatud parima võimaliku tehnika (PVT) alastes järeldustes sätestatud heitetasemele, mis on saavutatav parima võimaliku tehnikaga, või on sellest väiksem. Olulist terviklikku keskkonnamõju ei esine.</p> <p>Tuumaelektrijaamade puhul, mille soojusvõimsus on suurem kui 1 MW, kuid mitte nii suur, et saaks kohaldada PVT-järeldusi suurte põletusseadmete jaoks, on heide väiksem kui direktiivi (EL) 2015/2193 II lisa 2. osas sätestatud heite piirväärtused.</p> <p>Radioaktiivne heide õhku, veekogudesse ja maapinnale (pinnasesse) vastab asjakohasel juhul konkreetsete toimingute individuaalsetele loatingimustele ja/või riiklikele läviväärtustele kooskõlas direktiiviga 2013/51/Euratom ja direktiiviga 2013/59/Euratom.</p> <p>Kasutatud tuumkütust ja radioaktiivseid jäätmeid käideldakse ohutult ja vastutustundlikult kooskõlas direktiiviga 2011/70/Euratom ja direktiiviga 2013/59/Euratom.</p>

	<p>Projekti jaoks on olemas piisav vaheladustamise võimsus, samas on vaheladustamise kestuse minimeerimiseks olemas riiklikud lõppladustuskavad, mis on kooskõlas direktiivi 2011/70/Euratom sättega, milles käsitletakse radioaktiivsete jäätmete ladustamist, sealhulgas pikaajalist ladustamist, ajutise lahendusena, kuid mitte lõppladustamise alternatiivina.</p>
6) Elurikkuse ja ökosüsteemide kaitse ja taastamine	<p>Tegevus vastab käesoleva lisa D liites sätestatud kriteeriumidele.</p> <p>Enne tuumaelektrijaama ehitamist hinnatakse keskkonnamõju vastavalt direktiivile 2011/92/EL. Rakendatakse nõutavaid leevendus- ja kompensatsioonimeetmeid.</p> <p>Elurikkuse seisukohast tundlikel aladel (sealhulgas Natura 2000 kaitsealade võrgustik, UNESCO maailmapärandi objektid ja võtmetähtsusega elurikkad alad ning muud kaitsealad) või nende läheduses asuvate ja elurikkuse seisukohast tundlikele aladele tõenäoliselt suurt mõju avaldavate objektide/tegevuskohtade puhul on vajaduse korral ellu viidud asjakohane hindamine ja selle järelduste põhjal rakendatakse vajalikke leevendusmeetmeid.</p> <p>Need objektid/tegevuskohad ei tohi kahjustada ühegi kaitsealadel esineva elupaiga või liigi kaitsestaatust.</p>

4.28. Olemasolevates käitistes elektri tootmine tuumaenergiast

Tegevuse kirjeldus

Olemasolevate tuumaseadmete muutmine, et pikendada 2040. aastaks liikmesriikide pädevate asutuste loal vastavalt kohaldatavatele riiklikele õigusaktidele tuumaenergiast elektrit või soojust tootvate tuumaseadmete ohutut käitamisaega (tuumaelektrijaamad).

Tegevus on liigitatud NACE koodide D35.11 ja F42.2 alla vastavalt määrusega (EÜ) nr 1893/2006 kehtestatud majanduse tegevusalade statistilisele klassifikaatorile.

Tehnilised sõelumiskriteeriumid

Oluline panus kliimamuutustega kohanemisse

1. Majandustegevuse käigus on kasutusele võetud füüsilised ja mittefüüsilised lahendused (edaspidi „kohanemislahendused“), mis vähendavad oluliselt selle tegevuse seisukohast kõige olulisemaid füüsilisi kliimariske.
2. Tegevuse seisukohast olulised füüsilised kliimarisikid on kindlaks tehtud käesoleva lisa A liites loetletud riskide põhjal, hinnates põhjalikult kliimariske ja haavatavust järgmiste meetodite abil:
 - a) tegevuse kontroll, et teha kindlaks, millised käesoleva lisa A liites loetletud füüsilised kliimarisikid võivad mõjutada majandustegevuse tulemuslikkust selle eeldatava kestuse jooksul;
 - b) kui hinnangute kohaselt võib tegevuse suhtes avalduda üks või mitu käesoleva lisa A liites loetletud füüsilist kliimarisiki, siis kliimarisikide ja haavatavuse hindamine,

et teha kindlaks majandustegevuse suhtes avalduvate füüsiliste kliimariskide olulisus;

- c) selliste kohanemislahenduste hindamine, mis võivad vähendada kindlaks tehtud füüsilist kliimariski.

Kliimariskide ja haavatavuse hindamine on proportsionaalne tegevuse ulatuse ja eeldatava kestusega, nii et:

- a) tegevuse puhul, mille eeldatav kestus on lühem kui 10 aastat, kasutatakse hindamisel vähemalt kõige väiksema sobiva ulatusega kliimaprojektsioone;
 - b) kõigi muude tegevuste puhul kasutatakse hindamisel suurima võimaliku üksikasjalikkusega uusimaid kliimaprojektsioone olemasolevate tulevikustsenaariumide¹¹ puhul, mis on kooskõlas tegevuse eeldatava kestusega, sealhulgas kasutatakse suurte investeringute puhul vähemalt 10–30 aasta kliimaprojektsioonide stsenaariume.
3. Kliimaprojektsioonid ja mõjuhindamine põhinevad parimatel tavadel ja olemasolevatel suunistel ning neis võetakse arvesse uusimaid teadusandmeid haavatavuse ja riski analüüsimise kohta ning asjaomaseid meetodeid kooskõlas valitsustevahelise kliimamuutuste rühma viimaste aruannete,¹² eelretsenseeritud teadusväljaannete ja avatud lähtekoodiga¹³ või tasuliste mudelitega.
4. Kasutusele võetud kohanemislahendused:
- a) ei mõjuta negatiivselt kohanemispingutusi ega teiste inimeste, looduse, kultuuripärandi, varade ja muu majandustegevuse vastupanuvõimet füüsilistele kliimariskidele;
 - b) on eelistatult looduspõhised lahendused¹⁴ või tuginevad võimalikult suurel määral sinisele või rohelisele taristule¹⁵;
 - c) on kooskõlas kohalike, valdkondlike, piirkondlike või riiklike kohanemiskavade ja -strateegiatega;
 - d) neid jälgitakse ja mõõdetakse eelnevalt kindlaks määratud näitajate alusel ning kui neid näitajaid ei saavutata, kaalutakse parandusmeetmete võtmist;
 - e) kui rakendatav lahendus on füüsiline ja hõlmab tegevust, mille tehnilised sõelumiskriteeriumid on täpsustatud käesolevas lisas, vastab lahendus olulise

¹¹ Tulevikustsenaariumide hulka kuuluvad valitsustevahelise kliimamuutuste rühma kasvuhoonegaaside kontsentratsiooni stsenaariumid RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 ja RCP8.5.

¹² Kliimamuutusi käsitlevad hindamisaruanded „Impacts, Adaptation and Vulnerability“, mida avaldab korrapäraselt valitsustevaheline kliimamuutuste rühm (IPCC), ÜRO organ kliimamuutustega seotud teadustulemuste hindamiseks, <https://www.ipcc.ch/reports/>.

¹³ Näiteks Copernicuse teenused, mida haldab Euroopa Komisjon.

¹⁴ Looduspõhised lahendused on määratletud kui „loodusest inspireeritud ja looduse toetatud lahendused, mis on kulutõhusad, toovad samal ajal keskkonnaval, sotsiaalset ja majanduslikku kasu ning aitavad suurendada vastupanuvõimet. Sellised lahendused toovad linnadesse, maismaa- ja merealadele rohkem ja mitmekesisemat loodust ning looduslike elemente ja protsesse tänu kohalikele oludele kohandatud, ressursitõhusale ja süsteemsele sekkumisele“. Seega suurendavad looduspõhised lahendused elurikkust ja toetavad mitmesuguste ökosüsteemi teenuste osutamist ([vastuvõtmise kuupäev] versioon: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

¹⁵ Vt komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Roheline taristu – Euroopa looduskapitali suurendamine“, COM(2013) 249 final.

kahju ärahoidmise põhimõtte kohastele tehnilistele sõelumiskriteeriumidele, mis on sellele tegevusele kehtestatud.

5. Tegevus on kooskõlas normidega, mis on sätestatud Euratomi asutamislepingus ja selle alusel vastu võetud õigusaktides, eelkõige direktiivis 2013/59/Euratom, direktiivis 2009/71/Euratom ja direktiivis 2011/70/Euratom, samuti ELi toimimise lepingu artikli 192 alusel vastu võetud kohaldatavas liidu keskkonnaõiguses, eelkõige direktiivis 2011/92/EL ja direktiivis 2000/60/EÜ.
6. Tegevus on kooskõlas riiklike õigusaktidega, millega võetakse üle direktiiv 2009/71/Euratom, sealhulgas hinnatakse eelkõige stressitestide abil liidu tuumaelektrijaamade vastupidavust äärmuslikele loodusõnnetustele, kaasa arvatud maavärinatele. Sellest lähtuvalt toimub tegevus selle liikmesriigi territooriumil, kus tuumaseadme käitaja:
 - a) on esitanud tuumaohutuse tõendi, mille ulatus ja üksikasjalikkus peab olema vastavuses tuumaseadmele ja selle asukohale vastava võimaliku ohu ulatuse ja laadiga (direktiivi 2009/71/Euratom artikli 6 punkt b);
 - b) on võtnud mitmekordse kaitse meetmed, et muu hulgas minimeerida äärmuslike väliste looduslike ohtude ja ettekatsetamata inimtegevusest põhjustatud ohtude mõju (direktiivi 2009/71/Euratom artikli 8b lõike 1 punkt a);
 - c) on ellu viinud asjakohase asukoha- ja seadmepõhise hindamise, kui asjaomane käitaja taotleb tuumaelektrijaama ehitamise või käitamise luba (direktiivi 2009/71/Euratom artikli 8c punkt a).

Tegevus vastab direktiivi 2009/71/Euratom nõuetele, mida toetavad IAEA ja WENRA uusimad rahvusvahelised suunised, mis aitavad suurendada uute ja olemasolevate tuumaelektrijaamade suutlikkust pidada vastu äärmuslikele looduslikele ohtudele, sealhulgas üleujutustele ja äärmuslikele ilmastikutingimustele.

Olulise kahju ärahoidmise põhimõte

1) Kliimamuutuste leevendamine	Tegevuse otsene kasvuhoonegaaside heide on väiksem kui 270 g CO ₂ e/kWh.
3) Vee ja mereressursside kestlik kasutamine ja kaitse	<p>Tegevus vastab käesoleva lisa B liites sätestatud kriteeriumidele.</p> <p>Veekvaliteedi säilitamise ja veestressi vältimisega seotud keskkonnaseisundi halvenemise riskid tehakse kindlaks ja neid käsitletakse kooskõlas veekasutus- ja kaitsekorralduskavaga, mis on välja töötatud koos asjaomaste sidusrühmadega.</p> <p>Heitsoojuse väljutamisega kaasnevate soojusega seotud kõrvalekallete piiramiseks peavad sisemaa tuumaelektrijaamade käitajad, kes kasutavad vett jõest või järvest võttes ühekordset märgjahutust, kontrollima:</p> <ol style="list-style-type: none">a) vastuvõtva mageveekogu maksimaalset temperatuuri pärast

	<p>segamist ja</p> <p>b) maksimaalset temperatuurierinevust väljajuhitava jahutusvee ja vastuvõtva mageveekogu vahel.</p> <p>Temperatuurikontrolli rakendatakse asjakohasel juhul kooskõlas konkreetsete toimingute puhul kehtivate individuaalsete loatingimustega või liidu õigusega kooskõlas olevate läviväärtustega.</p> <p>Tegevus vastab Industry Foundation Classes (IFC) standarditele.</p> <p>Tuumaenergiaga seotud tegevus toimub kooskõlas olmeveele kehtivate nõuetega, mis on sätestatud direktiivis 2000/60/EÜ ja direktiivis 2013/51/Euratom, millega määratakse kindlaks nõuded elanikkonna tervise kaitsmiseks olmevees sisalduvate radioaktiivsete ainete eest.</p>
<p>4) Üleminek ringmajandusele</p>	<p>Kehtestatud on nii mitteradioaktiivsete kui ka radioaktiivsete jäätmete käitlemise kava, millega tagatakse selliste jäätmete maksimaalne korduskasutamine või ringlussevõtt olelusringi lõpus vastavalt jäätmehierarhiale, sealhulgas jäätmekäitluspartneritega sõlmitud lepingute kaudu ning finantsproгноosides või ametlikes projektidokumentides kajastamise kaudu.</p> <p>Käitamise ja dekomisjoneerimise ajal minimeeritakse radioaktiivsete jäätmete kogus ja maksimeeritakse vabasse ringlusse lastavate materjalide kogust vastavalt direktiivile 2011/70/Euratom ning järgides direktiivis 2013/59/Euratom sätestatud kiirguskaitse nõudeid.</p> <p>Kogu dekomisjoneerimistegevuse ning kasutatud tuumkütuse ja radioaktiivsete jäätmete käitlemise piisavaks rahastamiseks on kehtestatud rahastamisskeem kooskõlas direktiiviga 2011/70/Euratom ja soovitusel 2006/851/Euratom.</p> <p>Enne tuumaelektrijaama ehitamist hinnatakse keskkonnamõju vastavalt direktiivile 2011/92/EL. Rakendatakse nõutavaid leevendus- ja kompensatsioonimeetmeid.</p> <p>Selle jao asjakohaseid osi käsitletakse liikmesriikide aruannetes komisjonile vastavalt direktiivi 2011/70/Euratom artikli 14 lõikele 1.</p>
<p>5) Saastuse vältimine ja tõrje</p>	<p>Tegevus vastab käesoleva lisa C liites sätestatud kriteeriumidele. Mitteradioaktiivne heide vastab suurte põletusseadmete jaoks kehtestatud parima võimaliku tehnika (PVT) alastes järeldustes sätestatud heitetasemele, mis on saavutatav parima võimaliku tehnikaga, või on sellest väiksem. Olulist terviklikku keskkonnamõju ei esine.</p> <p>Tuumaelektrijaamade puhul, mille soojusvõimsus on suurem kui 1 MW, kuid mitte nii suur, et saaks kohaldada PVT-järeldusi suurte põletusseadmete jaoks, on heide väiksem kui direktiivi (EL) 2015/2193 II lisa 2. osas sätestatud heite piirväärtused.</p> <p>Radioaktiivne heide õhku, veekogudesse ja maapinnale (pinnasesse)</p>

	<p>vastab asjakohasel juhul konkreetsete toimingute individuaalsetele loatingimustele ja/või riiklikele läviväärtustele kooskõlas direktiiviga 2013/51/Euratom ja direktiiviga 2013/59/Euratom.</p> <p>Kasutatud tuumkütust ja radioaktiivseid jäätmeid käideldakse ohutult ja vastutustundlikult kooskõlas direktiiviga 2011/70/Euratom ja direktiiviga 2013/59/Euratom.</p> <p>Projekti jaoks on olemas piisav vaheladustamise võimsus, samas on vaheladustamise kestuse minimeerimiseks olemas riiklikud lõppladustuskavad, mis on kooskõlas direktiivi 2011/70/Euratom sättega, milles käsitletakse radioaktiivsete jäätmete ladustamist, sealhulgas pikaajalist ladustamist, ajutise lahendusena, kuid mitte lõppladustamise alternatiivina.</p>
<p>6) Elurikkuse ja ökosüsteemide kaitse ja taastamine</p>	<p>Tegevus vastab käesoleva lisa D liites sätestatud kriteeriumidele.</p> <p>Enne tuumaelektrijaama ehitamist hinnatakse keskkonnamõju vastavalt direktiivile 2011/92/EL. Rakendatakse nõutavaid leevendus- ja kompensatsioonimeetmeid.</p> <p>Elurikkuse seisukohast tundlikel aladel (sealhulgas Natura 2000 kaitsealade võrgustik, UNESCO maailmapärandi objektid ja võtmetähtsusega elurikkad alad ning muud kaitsealad) või nende läheduses asuvate ja elurikkuse seisukohast tundlikele aladele tõenäoliselt suurt mõju avaldavate objektide/tegevuskohtade puhul on vajaduse korral ellu viidud asjakohane hindamine ja selle järelduste põhjal rakendatakse vajalikke leevendusmeetmeid.</p> <p>Need objektid/tegevuskohad ei tohi kahjustada ühegi kaitsealadel esineva elupaiga või liigi kaitsestaatust.</p>

4.29. Elektri tootmine fossiilsetest gaaskütustest

Tegevuse kirjeldus

I lisa jao 4.29 punkti 1 alapunktis a sätestatud kriteeriumidele vastavate fossiilsetest gaaskütustest elektri tootmise rajatiste ehitamine või käitamine. See tegevus ei hõlma elektri tootmist kasutades ainult I lisa jaos 4.7 osutatud taastavaid mittefossiilseid gaas- ja vedelkütuseid ning I lisa jaos 4.8 osutatud biogaasi ja vedelaid biokütuseid.

Sellesse kategooriasse kuuluvat majandustegevust võib seostada mitme NACE koodiga, eelkõige koodidega D35.11 ja F42.22 vastavalt määrusega (EÜ) nr 1893/2006 kehtestatud majanduse tegevusalade statistilisele klassifikaatorile.

Tehnilised sõelumiskriteeriumid

Oluline panus kliimamuutustega kohanemisse

-
1. Majandustegevuse käigus on kasutusele võetud füüsilised ja mittefüüsilised lahendused (edaspidi „kohanemislahendused“), mis vähendavad oluliselt selle tegevuse seisukohast kõige olulisemaid füüsilisi kliimariske.
 2. Tegevuse seisukohast olulised füüsilised kliimarisikid on kindlaks tehtud käesoleva lisa A liites loetletud riskide põhjal, hinnates põhjalikult kliimariske ja haavatavust järgmiste meetodite abil:
 - a) tegevuse kontroll, et teha kindlaks, millised käesoleva lisa A liites loetletud füüsilised kliimarisikid võivad mõjutada majandustegevuse tulemuslikkust selle eeldatava kestuse jooksul;
 - b) kui hinnangute kohaselt võib tegevuse suhtes avalduda üks või mitu käesoleva lisa A liites loetletud füüsilist kliimarisiki, siis kliimarisikide ja haavatavuse hindamine, et teha kindlaks majandustegevuse suhtes avalduvate füüsiliste kliimarisikide olulisus;
 - c) selliste kohanemislahenduste hindamine, mis võivad vähendada kindlaks tehtud füüsilist kliimarisiki.

Kliimarisikide ja haavatavuse hindamine on proportsionaalne tegevuse ulatuse ja eeldatava kestusega, nii et:

- a) tegevuse puhul, mille eeldatav kestus on lühem kui 10 aastat, kasutatakse hindamisel vähemalt kõige väiksema sobiva ulatusega kliimaprojektsioone;
 - b) kõigi muude tegevuste puhul kasutatakse hindamisel suurima võimaliku üksikasjalikkusega uusimaid kliimaprojektsioone olemasolevate tulevikustsenaariumide¹⁶ puhul, mis on kooskõlas tegevuse eeldatava kestusega, sealhulgas kasutatakse suurte investeeringute puhul vähemalt 10–30 aasta kliimaprojektsioonide stsenaariume.
3. Kliimaprojektsioonid ja mõjuhindamine põhinevad parimatel tavadel ja olemasolevatel suunistel ning neis võetakse arvesse uusimaid teadusandmeid haavatavuse ja riski analüüsimise kohta ning asjaomaseid meetodeid kooskõlas valitsustevahelise kliimamuutuste rühma viimaste aruannete,¹⁷ eelretsenseeritud teadusväljaannete ja avatud lähtekoodiga¹⁸ või tasuliste mudelitega.
 4. Kasutusele võetud kohanemislahendused:
 - a) ei mõjuta negatiivselt kohanemispingutusi ega teiste inimeste, looduse, kultuuripärandi, varade ja muu majandustegevuse vastupanuvõimet füüsiliste kliimarisikidele;
 - b) on eelistatult looduspõhised lahendused¹⁹ või tuginevad võimalikult suurel määral sinisele või rohelisele taristule²⁰;

¹⁶ Tulevikustsenaariumide hulka kuuluvad valitsustevahelise kliimamuutuste rühma kasvuhoonegaaside kontsentratsiooni stsenaariumid RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 ja RCP8.5.

¹⁷ Kliimamuutusi käsitlevad hindamisaruanded „Impacts, Adaptation and Vulnerability“, mida avaldab korrapäraselt valitsustevaheline kliimamuutuste rühm (IPCC), ÜRO organ kliimamuutustega seotud teadustulemuste hindamiseks, <https://www.ipcc.ch/reports/>.

¹⁸ Näiteks Copernicuse teenused, mida haldab Euroopa Komisjon.

¹⁹ Looduspõhised lahendused on määratletud kui „loodusest inspireeritud ja looduse toetatud lahendused, mis on kulutõhusad, toovad samal ajal keskkonnaval, sotsiaalset ja majanduslikku kasu ning aitavad suurendada vastupanuvõimet. Sellised lahendused toovad linnadesse, maismaa- ja merealadele rohkem ja mitmekesisemat loodust ning looduslikke elemente ja protsesse tänu kohalikele oludele kohandatud,

- c) on kooskõlas kohalike, valdkondlike, piirkondlike või riiklike kohanemiskavade ja -strateegiatega;
- d) neid jälgitakse ja mõõdetakse eelnevalt kindlaks määratud näitajate alusel ning kui neid näitajaid ei saavutata, kaalutakse parandusmeetmete võtmist;
- e) kui rakendatav lahendus on füüsiline ja hõlmab tegevust, mille tehnilised sõelumiskriteeriumid on täpsustatud käesolevas lisas, vastab lahendus olulise kahju ärahoidmise põhimõtte kohastele tehnilistele sõelumiskriteeriumidele, mis on sellele tegevusele kehtestatud.

Olulise kahju ärahoidmise põhimõte

1) Kliimamuutuste leevendamine	Tegevuse otsene kasvuhoonegaaside heide on väiksem kui 270 g CO ₂ e/kWh.
3) Vee ja mereressursside kestlik kasutamine ja kaitse	Tegevus vastab käesoleva lisa B liites sätestatud kriteeriumidele.
4) Üleminek ringmajandusele	Ei kohaldata
5) Saastuse vältimine ja tõrje	Tegevus vastab käesoleva lisa C liites sätestatud kriteeriumidele. Heide vastab uusimates asjakohastes parima võimaliku tehnika (PVT) alastes järelustes, sealhulgas parima võimaliku tehnika alastes järelustes suurte põletusseadmete jaoks sätestatud heitetasemele, mis on saavutatav parima võimaliku tehnikaga, või on sellest väiksem. Olulist terviklikku keskkonnamõju ei esine. Põletusseadmete puhul, mille soojusvõimsus on suurem kui 1 MW, kuid mitte nii suur, et saaks kohaldada PVT-järeldusi suurte põletusseadmete jaoks, on heide väiksem kui direktiivi (EL) 2015/2193 II lisa 2. osas sätestatud heite piirväärtused.
6) Elurikkuse ja ökosüsteemide kaitse ja taastamine	Tegevus vastab käesoleva lisa D liites sätestatud kriteeriumidele.

ressursitõhusale ja süsteemsele sekkumisele“. Seega suurendavad looduspõhised lahendused elurikkust ja toetavad mitmesuguste ökosüsteemi teenuste osutamist ([vastuvõtmise kuupäev] versioon: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

²⁰ Vt komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Roheline taristu – Euroopa looduskapitali suurendamine“, COM(2013) 249 final.

4.30. Soojus-/jahutus- ja elektrienergia tõhus koostootmine fossiilsetest gaaskütustest

Tegevuse kirjeldus

I lisa jao 4.30 punkti 1 alapunktis a sätestatud kriteeriumidele vastav fossiilseid gaaskütuseid kasutavate soojus-/jahutus- ja elektrienergia koostootmise rajatiste ehitamine, taastamine ja käitamine. See tegevus ei hõlma soojus-/jahutus- ja elektrienergia tõhusat koostootmist, kasutades ainult I lisa jaos 4.19 osutatud taastuvaid mittefossiilseid gaas- ja vedelkütuseid ning I lisa jaos 4.20 osutatud biogaasi ja vedelaid biokütuseid.

Sellesse kategooriasse kuuluvat majandustegevust võib seostada NACE koodidega D35.11 ja D35.30 vastavalt määrusega (EÜ) nr 1893/2006 kehtestatud majanduse tegevusalade statistilisele klassifikaatorile.

Tehnilised sõelumiskriteeriumid

Oluline panus kliimamuutustega kohanemisse

1. Majandustegevuse käigus on kasutusele võetud füüsilised ja mittefüüsilised lahendused (edaspidi „kohanemislahendused“), mis vähendavad oluliselt selle tegevuse seisukohast kõige olulisemaid füüsilisi kliimariske.
2. Tegevuse seisukohast olulised füüsilised kliimarisgid on kindlaks tehtud käesoleva lisa A liites loetletud riskide põhjal, hinnates põhjalikult kliimariske ja haavatavust järgmiste meetodite abil:
 - a) tegevuse kontroll, et teha kindlaks, millised käesoleva lisa A liites loetletud füüsilised kliimarisgid võivad mõjutada majandustegevuse tulemuslikkust selle eeldatava kestuse jooksul;
 - b) kui hinnangute kohaselt võib tegevuse suhtes avalduda üks või mitu käesoleva lisa A liites loetletud füüsilist kliimarisiki, siis kliimarisikide ja haavatavuse hindamine, et teha kindlaks majandustegevuse suhtes avalduvate füüsiliste kliimarisikide olulisus;
 - c) selliste kohanemislahenduste hindamine, mis võivad vähendada kindlaks tehtud füüsilist kliimarisiki.

Kliimarisikide ja haavatavuse hindamine on proportsionaalne tegevuse ulatuse ja eeldatava kestusega, nii et:

- a) tegevuse puhul, mille eeldatav kestus on lühem kui 10 aastat, kasutatakse hindamisel vähemalt kõige väiksema sobiva ulatusega kliimaprojektsioone;
 - b) kõigi muude tegevuste puhul kasutatakse hindamisel suurima võimaliku üksikasjalikkusega uusimaid kliimaprojektsioone olemasolevate tulevikustsenaariumide²¹ puhul, mis on kooskõlas tegevuse eeldatava kestusega, sealhulgas kasutatakse suurte investeringute puhul vähemalt 10–30 aasta kliimaprojektsioonide stsenaariume.
3. Kliimaprojektsioonid ja mõjuhindamine põhinevad parimatel tavadel ja olemasolevatel suunistel ning neis võetakse arvesse uusimaid teadusandmeid haavatavuse ja riski

²¹ Tulevikustsenaariumide hulka kuuluvad valitsustevahelise kliimamuutuste rühma kasvuhoonegaaside kontsentratsiooni stsenaariumid RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 ja RCP8.5.

analüüsimise kohta ning asjaomaseid meetodeid kooskõlas valitsustevahelise kliimamuutuste rühma viimaste aruannete,²² eelretsenseeritud teadusväljaannete ja avatud lähtekoodiga²³ või tasuliste mudelitega.

4. Kasutusele võetud kohanemislahendused:

- a) ei mõjuta negatiivselt kohanemisingutusi ega teiste inimeste, looduse, kultuuripärandi, varade ja muu majandustegevuse vastupanuvõimet füüsilistele kliimarisikidele;
- b) on eelistatult looduspõhised lahendused²⁴ või tuginevad võimalikult suurel määral sinisele või rohelisele taristule²⁵;
- c) on kooskõlas kohalike, valdkondlike, piirkondlike või riiklike kohanemiskavade ja -strateegiatega;
- d) neid jälgitakse ja mõõdetakse eelnevalt kindlaks määratud näitajate alusel ning kui neid näitajaid ei saavutata, kaalutakse parandusmeetmete võtmist;
- e) kui rakendatav lahendus on füüsiline ja hõlmab tegevust, mille tehnilised sõelumiskriteeriumid on täpsustatud käesolevas lisas, vastab lahendus olulise kahju ärahoidmise põhimõtte kohastele tehnilistele sõelumiskriteeriumidele, mis on sellele tegevusele kehtestatud.

Olulise kahju ärahoidmise põhimõtte

1) Kliimamuutuste leevendamine	Tegevuse otsene kasvuhoonegaaside heide on väiksem kui 270 g CO ₂ e/kWh.
3) Vee ja mereressursside kestlik kasutamine ja kaitse	Tegevus vastab käesoleva lisa B liites sätestatud kriteeriumidele.
4) Üleminek ringmajandusele	Ei kohaldata

²² Kliimamuutusi käsitlevad hindamisaruanded „Impacts, Adaptation and Vulnerability“, mida avaldab korrapäraselt valitsustevaheline kliimamuutuste rühm (IPCC), ÜRO organ kliimamuutustega seotud teadustulemuste hindamiseks, <https://www.ipcc.ch/reports/>.

²³ Näiteks Copernicuse teenused, mida haldab Euroopa Komisjon.

²⁴ Looduspõhised lahendused on määratletud kui „loodusest inspireeritud ja looduse toetatud lahendused, mis on kulutõhusad, toovad samal ajal keskkonnaval, sotsiaalset ja majanduslikku kasu ning aitavad suurendada vastupanuvõimet. Sellised lahendused toovad linnadesse, maismaa- ja merealadele rohkem ja mitmekesisemat loodust ning looduslike elemente ja protsesse tänu kohalikele oludele kohandatud, ressursitõhusale ja süsteemsele sekkumisele“. Seega suurendavad looduspõhised lahendused elurikkust ja toetavad mitmesuguste ökosüsteemi teenuste osutamist ([vastuvõtmise kuupäev] versioon: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

²⁵ Vt komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Roheline taristu – Euroopa looduskapitali suurendamine“, COM(2013) 249 final.

<p>5) Saastuse vältimine ja tõrje</p>	<p>Tegevus vastab käesoleva lisa C liites sätestatud kriteeriumidele.</p> <p>Heide vastab uusimates asjakohastes parima võimaliku tehnika (PVT) alastes järeldustes, sealhulgas parima võimaliku tehnika alastes järeldustes suurte põletusseadmete jaoks sätestatud heitetasemele, mis on saavutatav parima võimaliku tehnikaga, või on sellest väiksem.</p> <p>Olulist terviklikku keskkonnamõju ei esine.</p> <p>Põletusseadmete puhul, mille soojusvõimsus on suurem kui 1 MW, kuid mitte nii suur, et saaks kohaldada PVT-järeldusi suurte põletusseadmete jaoks, on heide väiksem kui direktiivi (EL) 2015/2193 II lisa 2. osas sätestatud heite piirväärtused.</p>
<p>6) Elurikkuse ja ökosüsteemide kaitse ja taastamine</p>	<p>Tegevus vastab käesoleva lisa D liites sätestatud kriteeriumidele.</p>

4.31. Tõhusas kaugkütte- ja kaugjahutussüsteemis fossiilsetest gaaskütustest soojus-/jahutusenergia tootmine

Tegevuse kirjeldus

I lisa jao 4.31 punkti 1 alapunktis a sätestatud kriteeriumidele vastav selliste soojustootmisrajatiste ehitamine, taastamine ja käitamine, mis toodavad soojus-/jahutusenergiat, kasutades fossiilseid gaaskütuseid, ning mis on ühendatud tõhusa kaugkütte- ja kaugjahutusega direktiivi 2012/27/EL artikli 2 punkti 41 tähenduses. See tegevus ei hõlma soojus-/jahutusenergia tootmist tõhusas kaugküttesüsteemis, kasutades ainult I lisa jaos 4.23 osutatud taastavaid mittefossiilseid gaas- ja vedelkütuseid ning I lisa jaos 4.24 osutatud biogaasi ja vedelaid biokütuseid.

Tegevus on liigitatud NACE koodi D35.30 alla vastavalt määrusega (EÜ) nr 1893/2006 kehtestatud majanduse tegevusalade statistilisele klassifikaatorile.

Tehnilised sõelumiskriteeriumid

Oluline panus kliimamuutustega kohanemisse

1. Majandustegevuse käigus on kasutusele võetud füüsilised ja mittefüüsilised lahendused (edaspidi „kohanemislahendused“), mis vähendavad oluliselt selle tegevuse seisukohast kõige olulisemaid füüsilisi kliimariske.
2. Tegevuse seisukohast olulised füüsilised kliimarisikid on kindlaks tehtud käesoleva lisa A liites loetletud riskide põhjal, hinnates põhjalikult kliimariske ja haavatavust järgmiste meetodite abil:
 - a) tegevuse kontroll, et teha kindlaks, millised käesoleva lisa A liites loetletud füüsilised kliimarisikid võivad mõjutada majandustegevuse tulemuslikkust selle eeldatava kestuse jooksul;
 - b) kui hinnangute kohaselt võib tegevuse suhtes avalduda üks või mitu käesoleva lisa A liites loetletud füüsilist kliimarisiki, siis kliimarisikide ja haavatavuse hindamine, et teha kindlaks majandustegevuse suhtes avalduvate füüsiliste kliimarisikide

olulisus;

- c) selliste kohanemislahenduste hindamine, mis võivad vähendada kindlaks tehtud füüsilist kliimarisiki.

Kliimarisikide ja haavatavuse hindamine on proportsionaalne tegevuse ulatuse ja eeldatava kestusega, nii et:

- a) tegevuse puhul, mille eeldatav kestus on lühem kui 10 aastat, kasutatakse hindamisel vähemalt kõige väiksema sobiva ulatusega kliimaprojektsioone;
 - b) kõigi muude tegevuste puhul kasutatakse hindamisel suurima võimaliku üksikasjalikkusega uusimaid kliimaprojektsioone olemasolevate tulevikustsenaariumide²⁶ puhul, mis on kooskõlas tegevuse eeldatava kestusega, sealhulgas kasutatakse suurte investeringute puhul vähemalt 10–30 aasta kliimaprojektsioonide stsenaariume.
3. Kliimaprojektsioonid ja mõjuhindamine põhinevad parimatel tavadel ja olemasolevatel suunistel ning neis võetakse arvesse uusimaid teadusandmeid haavatavuse ja riski analüüsimise kohta ning asjaomaseid meetodeid kooskõlas valitsustevahelise kliimamuutuste rühma viimaste aruannete,²⁷ eelretsenseeritud teadusväljaannete ja avatud lähtekoodiga²⁸ või tasuliste mudelitega.
4. Kasutusele võetud kohanemislahendused:
- a) ei mõjuta negatiivselt kohanemispingutusi ega teiste inimeste, looduse, kultuuripärandi, varade ja muu majandustegevuse vastupanuvõimet füüsilistele kliimarisikidele;
 - b) on eelistatult looduspõhised lahendused²⁹ või tuginevad võimalikult suurel määral sinisele või rohelisele taristule³⁰;
 - c) on kooskõlas kohalike, valdkondlike, piirkondlike või riiklike kohanemiskavade ja -strateegiatega;
 - d) neid jälgitakse ja mõõdetakse eelnevalt kindlaks määratud näitajate alusel ning kui neid näitajaid ei saavutata, kaalutakse parandusmeetmete võtmist;
 - e) kui rakendatav lahendus on füüsiline ja hõlmab tegevust, mille tehnilised sõelumiskriteeriumid on täpsustatud käesolevas lisas, vastab lahendus olulise kahju ärahoidmise põhimõtte kohastele tehnilistele sõelumiskriteeriumidele, mis

²⁶ Tulevikustsenaariumide hulka kuuluvad valitsustevahelise kliimamuutuste rühma kasvuhoonegaaside kontsentratsiooni stsenaariumid RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 ja RCP8.5.

²⁷ Kliimamuutusi käsitlevad hindamisaruanded „Impacts, Adaptation and Vulnerability“, mida avaldab korrapäraselt valitsustevaheline kliimamuutuste rühm (IPCC), ÜRO organ kliimamuutustega seotud teadustulemuste hindamiseks, <https://www.ipcc.ch/reports/>.

²⁸ Näiteks Copernicuse teenused, mida haldab Euroopa Komisjon.

²⁹ Looduspõhised lahendused on määratletud kui „loodusest inspireeritud ja looduse toetatud lahendused, mis on kulutõhusad, toovad samal ajal keskkonnaalast, sotsiaalset ja majanduslikku kasu ning aitavad suurendada vastupanuvõimet. Sellised lahendused toovad linnadesse, maismaa- ja merealadele rohkem ja mitmekesisemat loodust ning looduslikke elemente ja protsesse tänu kohalikele oludele kohandatud, ressursitõhusale ja süsteemsele sekkumisele“. Seega suurendavad looduspõhised lahendused elurikkust ja toetavad mitmesuguste ökosüsteemi teenuste osutamist ([vastuvõtmise kuupäev] versioon: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

³⁰ Vt komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Roheline taristu – Euroopa looduskapitali suurendamine“, COM(2013) 249 final.

on sellele tegevusele kehtestatud.

Olulise kahju ärahoidmise põhimõte

1) Kliimamuutuste leevendamine	Tegevuse otsene kasvuhoonegaaside heide on väiksem kui 270 g CO ₂ e/kWh.
3) Vee ja mereressursside kestlik kasutamine ja kaitse	Tegevus vastab käesoleva lisa B liites sätestatud kriteeriumidele.
4) Üleminek ringmajandusele	Ei kohaldata
5) Saastuse vältimine ja tõrje	<p>Tegevus vastab käesoleva lisa C liites sätestatud kriteeriumidele.</p> <p>Heide vastab uusimates asjakohastes parima võimaliku tehnika (PVT) alastes järelustes, sealhulgas parima võimaliku tehnika alastes järelustes suurte põletusseadmete jaoks sätestatud heitetasemele, mis on saavutatav parima võimaliku tehnikaga, või on sellest väiksem.</p> <p>Olulist terviklikku keskkonnamõju ei esine.</p> <p>Põletusseadmete puhul, mille soojusvõimsus on suurem kui 1 MW, kuid mitte nii suur, et saaks kohaldada PVT-järeldusi suurte põletusseadmete jaoks, on heide väiksem kui direktiivi (EL) 2015/2193 II lisa 2. osas sätestatud heite piirväärtused.</p>
6) Elurikkuse ja ökosüsteemide kaitse ja taastamine	Tegevus vastab käesoleva lisa D liites sätestatud kriteeriumidele.

“